

- 2:o att Riksbanken icke må taga folioafgift af dem, som önska hos Riksbanken öppna sådan räkning;
3:o att det skall stå en hvar fritt att hos Riksbanken öppna folioräkning.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1880.

A. O. Wallenberg.

N:o 37.

Af Herr Wallenberg: Om belåning i Riksbanken af statens och allmänna hypoteksbankens obligationer.

Bedömandet af den personella krediten, som en låntagare kan anses förtjena, måste alltid öfverlemnas till bankstyrelsen och för den saken kan icke några reglementariska föreskrifter lemnas. Men i afseende på de förnämsta säkerheter, som i landet finnas, torde det kunna lemnas sådana föreskrifter, att, när bankstyrelsen får bestämma belåningsvärdet och räntan, det utan vidare kunde vara medgifvet för hvem som helst att anmäla sig såsom låntagare. Bankoreglementet har i alla tider innehållit bestämmelser om lånerätt mot hypotek af vägförda effekter. På enahanda sätt kunde och borde bankoreglementet innehålla lånerätt mot hypotek af *svenska statens* och *allmänna hypoteksbankens* räntebärande obligationer. Liksom bankstyrelsen tid efter annan i allmänna tidningar kungjort belåningsvärdet å jern, på samma sätt kunde tillkännagifvas belåningsvärdet å sagde tvänne slag räntebärande obligationer, hvilket belåningsvärde skulle gälla intill ändring blefve på enahanda sätt i allmänna tidningarne kungjord. Såsom nu lånerörelsen i Riksbanken bedrifves, är

låntagarens person i allmänhet den bestämmande för utgången af gjord ansökan, utan afseende på det erbjudna hypoteket, och till ett sådant förfaringssätt är bankstyrelsen fullt berättigad enligt bankoreglementet. Det finnes intet hypotek, på hvilket man *nu* med säkerhet kan påräkna att få lån i Riksbanken, med undantag af vågförda metaller, och detta medför en ej ringa nationalförlust, ty det nödgar alla, som drifva större affärer och kunna komma i behof af en tillfällig kassaförstärkning, att anlita utländska krediter. Man skuldsätter sig i utlandet på tre månader, därför att man behöfver kassaförstärkning under åtta dagar.

Men ej allenast ur den större rörelsens synpunkt, som borde kunna ega ett stöd i nationalbanken, utan äfven ur statens och det största inhemska intresset: jordbrukets synpunkt, vore det högeligen önskvärdt, att dessa tvenne slag räntebärande obligationer, om hvilka alla mycket väl veta, att de innebära full säkerhet, tillerkändes den egenskapen att kunna tjena såsom kassareserv. Ut i äldre bankoreglementen tillerkände, lånerätt för Riksgäldskontorets 4½ proc. obligationer, Stockholms stads, bruksegares hypotekskassas, skånska hypoteksföreningens samt andra svenska hypoteksföreningars, hvilande på samma grunder; ja, dertill kom, att aktier i Hjelmare kanal, Södertelje kanal och Göta kanalbolag ovilkorligen skulle till en i reglementet uppgifven siffra belånas. Dessa senare mot fyllnadsborgen, hvilket väl ingen kan ifrågasätta, då man begär lånerätt för statens och allmänna hypoteksbankens obligationer. Det torde för öfrigt icke kunna förnekas, att äfven i utlandet skulle det göra ett förmånligt intryck, om de af mig nämnda obligationer åter erhöles den fördel att vara erkända af Sveriges Riksbank »såsom kassapapper». Alla inse, att det är en svaghet i vår ställning, att Riksbanken icke fungerar såsom centralbank; ett bifall till denna min vördsamma framställning skulle kunna anses såsom en början till ett mera betryggande system, och fåfångt kan det undvikande svaret, »att Riksbanken icke alltid kan vara vid kassa för att åtaga sig en sådan förpligtelse», gifvas såsom ett motiv för afslag af en så vigtig fråga. De sexton millioner kronor, hvaraf Riksbankens obegagnade sedelutgifningsrätt i medeltal utgöres, lemna full tillgång för det af mig angifna ändamålet.

På grund af hvad jag anför, hemställer jag, att Riksdagen behagade besluta, att låta i bankoreglementet intagas:

- 1:o mot svenska statens och allmänna hypoteksbankens räntebärande obligationer, stälde till innehafvaren, erhåller en hvar lån hos Riksbanken på minst femton

- dagar, högst tre månader till det lånevärde och den räntefot, som i Riksbanken äro gällande, när lånet sökes;
- 2:o bankofullmäktige skola i allmänna tidningarne tillkännagifva det lånevärde, som fullmäktige bestämt för de olika slagen af svenska statens och allmänna hypoteksbankens obligationer. Sådant kungjordt lånevärde är gällande, intilldess beslutad ändring blifvit i allmänna tidningarne offentliggjord;
- 3:o ej må med afseende på låntagaren uti Riksbanken belånas svenska statens och allmänna hypoteksbankens obligationer till högre eller lägre belåningsvärde eller räntefot, än som blifvit i allmänna tidningarne kungjordt.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1880.

A. O. Wallenberg.

N:o 38.

Af Herr Laurell: Om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om vidtagande af förberedande åtgärder för anläggning af ett hospital för mellersta Sverige.

Sedan Riksdagen uti underdånig skrifvelse den 22 Maj 1873 anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta uppgöra fullständig plan för ett tillfredställande ordnande af hospitalsvården i riket, har Kongl. Maj:t delgifvit påföljande års riksdag en af Serafimerordensgillet den 22 November förstnämnda år aflåten underdånig framställning, hvaruti föreslagits, bland annat, uppförande af ett nytt hospital för vård åt minst 200 sin-